

той говори за смъртта на Пенчо Славейков, определяйки я като паметна дата, "която ще означава един предел в българската литературна история". Той, т.е. Славейков, според Адам е олицетворението на сериозния духовен стремеж на модерна България, неговите произведения показват в най-благородна форма проникването на исконно българската същност с духа на общочовешката култура, върху който в бъдеще би трябвало да продължи да се строи. По-нататък се казва: "Пейо Яворов със своята драма "В полите на Витоша" въвежда в сърцевината на нова България. Поетът, считан досега за чист лирик, тук се опитва да схване драматически персонажите, лъкатушешко стремящи се от полутъмната на тесните традиции към светлина и свобода. Всъщност става дума за взаимоотношенията между мъж и жена, в които е разкрит нрава на младите, една любовна трагедия на фона на неизбежната политика. Докато при описанието на старите, той хладно и небрежно се задоволява с обикновеното тесногърдие и лицемерния повърхностен морал, младата обичаща жена под ръцете му се е превърнала в прекрасна фигура, в изображението на която границите на деликатното туктаме може би са надскочени, фигура, която обаче, естествена и свежо жива, в своя стремеж свободно да следва изпълващото я чувство, в честната си откровеност, извираща от усета на своето елементарно право, е човек без всякакви фрази. Любимият ѝ обаче никак не е свободен от фразьорство. Но именно това е в полза на верността към реалността. Поетът по този начин съзнателно е нарисувал образа на този млад защитник на народа; той с майсторска и убедителна обективност е създал един от тези му непоносими, ту извикващи състрадания неприятни герои от нашето време, чийто бляскав идеализъм не може вътрешно да облагороди инстинктивния егоизъм, и който търпи поражение, когато е изправен пред един въпрос на действителността, който не може да бъде разрешен с празни приказки.

Тази драма, разбира се, е заинтересувала не само публиката, но в извънредна степен е занимавала и критиката; превърнала се за нея в един вид изпит, а струва ми се, че тя лично го е издържала, като се е показала по-малко издигната над изобразената среда, отколкото самият поет." От последните думи става ясно, че Адам заема една позиция, която е напълно справедлива спрямо произведението, но е в разрез с голяма част от българската критика, която не